

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «اخلاق در پرستاری»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: اخلاق در پرستاری		تعداد واحد: ۱ (۱ و نیم واحد نظری عملی)
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه داخلی جراحی ، گروه پرستاری مراقبت ویژه بزرگسال		شماره درس: ۱۴۰۶۰۱
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر نیلوفر پاسیار	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: گروه پرستاری مراقبت ویژه بزرگسال
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه س - ایمیل: pasyarn@yahoo.com - تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۵۱ - ساعات دسترسی به استاد : یکشنبه ۱۴-۱۲		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مرضیه مومن نسب	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: گروه داخلی جراحی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه س. - ایمیل: momennasab@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۲۰۷ - ساعات دسترسی به استاد: یکشنبه ۱۴-۱۲		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: خانم مریم نیاکان	مرتبه علمی: کارشناس ارشد پرستاری	گروه آموزشی: گروه داخلی جراحی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه س. - ایمیل: maryamniakan@yahoo.com - تلفن محل کار: بیمارستان شهید فقیهی - سوپروایزر محترم آموزشی ۰۹۱۷۳۰۴۲۱۳۵ - ساعات دسترسی به استاد: با هماهنگی تلفنی با ایشان		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

این درس مبانی نظری و مهارت های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای را بر اساس ارزش های انسانی فراهم می کند. در این درس فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان / بیماران و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال نیز تجزیه و تحلیل می گردد.

قابل ذکر است که در این درس فراگیران موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می کنند تا از این راه صلاحیت های اخلاق حرفه ای در آنها تقویت شود. مواردی چون:

هدفمند کردن برنامه در راستای موازین اخلاقی و حقوقی

افزایش انگیزه و صلاحیت بالینی دانشجویان

تحقق اهداف ویژه اخلاقی در کارآموزی دانشجویان

ارتقای عملکرد اخلاقی دانشجویان در محیط های بالینی

ارتقاء توجه و حساسیت اخلاقی دانشجویان به موضوعات اخلاقی در محیط های بالینی

آشنایی با شیوه تمرینی جهت بررسی تمامی زوایای اخلاقی مسئله از دید همه افراد درگیر و در نهایت مورد بحث قرار دادن و تجزیه و تحلیل اخلاقی مسئله مذکور

آشنایی با اصول اخلاق در پرستاری و اهمیت آموزش و بکارگیری آن در محیط های بالینی

کسب مهارت در ارایه مراقبت با در نظر گرفتن اصول اخلاقی

ارتقا حساسیتهای اخلاقی در زمان ارایه مراقبتهای پرستاری و آموزش به مددجویان

کسب دانش در خصوص مواردی چون معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوءرفتار حرفه ای، غفلت، ...) نیز در این دوره مورد توجه می باشد.

این درس در قالب ۱ و نیم واحد (۱ واحد تئوری و نیم واحد عملی) برای دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان عزیز علاوه بر آشنایی با اصول، مفاهیم و دانش اخلاق پرستاری، با مطالعه و پی گیری منظم و رعایت توالی مباحث و مشارکت فعال در بحث ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده و فعالیت های یادگیری، توانایی نقد و تحلیل مسائل اخلاقی در محیط های آموزش بالینی را مبتنی بر نظریه های اخلاقی به دست آورده و در خود تقویت نمایند.

ارایه این درس به صورت حضوری و مجازی می باشد و جلسات به صورت ارایه پاورپوینت های صداگذاری شده و فایل های مجازی MP۴ تهیه شده با نرم افزار کمپتیزا و استودیو و ... می باشد. ضمن اینکه تکالیف واحد عملی نیز در سیستم نوید بارگذاری میشود.

از نظر شرایط اجرا:

آموزش دهندگان در این واحد درسی، سرکارخانم ها دکتر مومن نسب، دکتر پاسیار و استاد مدعو خانم نیاکان هستند.

➡ پروژه پایان ترم

دانشجویان موظف هستند جهت واحد بالینی درس اخلاق در پرستاری در یکی از بخشهای بیمارستانی، طی چندین جلسه به مشاهده شرایط موجود پرداخته و وضعیت موجود را از ابعاد مختلف اخلاقی (حقوق مددجو، قوانین پرستاری، ملاحظات اخلاقی مددجویان خاص (سالمندان، بیماران روانی، بیماران بخشهای ویژه، و.....) مورد نقد و بررسی قرار داده و یک حیطه را بعنوان پروژه عملی خود انتخاب و بر اساس فرمت زیر مورد نقد و بررسی قرار دهند. تاریخ ارائه پروژه عملی در انتهای ترم طبق هماهنگی قبلی با اساتید درس می باشد.

*۱. عنوان اخلاقی بررسی شده (کدام یک از حیطه های اخلاقی انتخاب شده)
*۲. ضرورت و اهمیت عنوان انتخاب شده را با استفاده از منابع شرح دهید.
*۳. مشکل/ چالش اخلاقی مشاهده شده را با جزئیات آن شرح دهید. (شرح موقعیت ، مدت مشاهده، افراد درگیر، نحوه وقوع، زمان وقوع، چگونگی وقوع، نحوه عکس العمل افراد درگیر، پیامد موقعیت،)
*۴. با توجه به منابع، ابعاد اخلاقی موقعیت مشاهده شده را تفسیر کنید.
*۵. پیشنهادات خود را جهت بهبود عملکرد تیم درمانی در موقعیتهای مشابه بیان نمایید.

در شرح مشکل/چالش اخلاقی مشاهده شده موارد زیر را مدنظر قرار دهید.

الف) گزارش دقیق از رویداد

سپس به این سئوالات در نقد توجه نموده و تشریح کنید.

ب) چه احساسی داشتیم؟

ج) چه کار کردم؟

د) اگر یک بار دیگر در چنین وضعیتی قرار بگیرم چه می کنم؟

ه) چه کار می توانستم انجام دهم ولی انجام ندادم؟

ارزیابی پروژه (۴نمره)

*۱. عنوان اخلاقی بررسی شده (کدام یک از حیطه های اخلاقی انتخاب شده)	۰/۲۵
*۲. شرح ضرورت و اهمیت عنوان انتخاب شده را با استفاده از منابع.	۱
*۳. مشاهده و شرح مشکل/ چالش اخلاقی مشاهده شده با جزئیات آن	۱
*۴. تفسیر با توجه به منابع، ابعاد اخلاقی موقعیت مشاهده شده	۱
*۵. بیان پیشنهادات خود را جهت بهبود عملکرد تیم درمانی در موقعیتهای مشابه	۰/۷۵

موضوعات پیشنهادی برای ارائه پروژه نقد و بررسی چالشهای موجود در حیطه های ذیل:

- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری
- حقوق مددجویان
- راههای تصمیم گیری اخلاقی
- اصول تصمیم گیری براساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه ای پرستاری
- موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه های آسیب پذیر
- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه ای در پرستاری
- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوءرفتار حرفه ای، غفلت، ...)
- اصول اخلاقی و رعایت ارزش های انسانی و حرفه ای در جریان ارائه مراقبت های تخصصی به مددجو، بیمار خاص و خانواده های آنها.

زمان تحویل نقد بر اساس زمان تعیین شده در سایت نوید می‌باشد

اهداف درس

هدف کلی:

آشنایی با نحوه حمایت از حقوق مددجویان / بیماران و خانواده آنها و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱- اخلاق و اهمیت آن را در پرستاری شرح دهند.
- ۲- جنبه های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری را بیان کنند.
- ۳- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری را شرح دهند.
- ۴- ارزشهای اخلاقی و کرامت انسانی در پرستاری را تشریح کنند.
- ۵- سلامت و معنویت، جو اخلاقی و تاثیر آن بر رشد حرفه ای را ذکر کنند.
- ۶- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری را شرح دهند.
- ۷- حساسیت اخلاقی در پرستاری را شرح دهند.
- ۸- تصمیم گیری اخلاقی و جنبه های مختلف آن را در مراقبت از مددجویان بیان کنند
- ۹- کدهای اخلاقی در پرستاری را بیان کنند.
- ۱۰- حقوق اساسی بشر و حقوق مددجویان را شرح دهند.
- ۱۱- چالشها و معضلات اخلاقی را تفسیر کنند.
- ۱۲- ملاحظات اخلاقی در گروههای آسیب پذیر را شرح دهند.
- ۱۳- ملاحظات اخلاقی در بخشهای خاص را بیان کنند.
- ۱۴- اخلاق در پژوهش در پرستاری را تشریح کنند.
- ۱۵- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه‌ای در پرستاری را بیان نمایند.
- ۱۶- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوءرفتار حرفه‌ای، غفلت، ...) را شرح دهند.
- ۱۷- اصول اخلاقی و رعایت ارزش‌های انسانی و حرفه‌ای در جریان ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجو، بیمار خاص و خانواده‌های آنها را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.

اهداف مهارتی

- ۱۸- با بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری و نظریه های اخلاقی به نقد چالشهای اخلاق پرستاری بپردازد.

اهداف نگرشی

- ۱۹- به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را در قالب آرایه موارد مشاهده شده در محیط بالین تشریح نماید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

روش تدریس حضوری و روش تدریس الکترونیکی

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ

- فرخنده شریف، فاطمه هاشمی، لیلا بذرافکن، مرضیه معطری، شمسی راحمی، منیره علی قنبری، سیدضیاء الدین تابعی. اخلاق در پرستاری. ناشر دانشگاه علوم پزشکی فارس. شیراز. آخرین ویرایش
- منصوره تجویدی. اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای.. نشر جامه نگر. تهران. آخرین ویرایش
- ایمانه باقری. اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای. انتشارات حیدری. تهران. آخرین ویرایش
- قانون مدنی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۰۷ و اصلاحیه های بعدی
- اخلاق پزشکی (مجموعه کتاب راه)؛ صدیقه ابراهیمی، سید ضیاء الدین تابعی، حسین محمودیان، امید آسمانی. دانشگاه علوم پزشکی شیراز، آخرین ویرایش
- قانون مجازات اسلامی کشور جمهوری اسلامی ایران آخرین ویرایش
- محمد میرزاییگی و همکاران، استانداردهای حرفه پرستاری، سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران، آخرین ویرایش
- مجلس جمهوری اسلامی ایران، قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، آخرین ویرایش

منابع آموزشی کمکی

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

Momennasab M, Rahmanin Koshkaki A, Torabizadeh C, Tabei SZ. "Nurses' adherence to ethical codes: The viewpoints of patients, nurses, and managers". Nursing Ethics. ۲۰۱۶. ۲۳(۷): ۷۹۴-۸۰۳

Hosseini F, Momennasab M, Yektatalab Sh, Zareiyan A. Patients' perception of dignity in Iranian general hospital settings. Nursing Ethics

۲۰۱۹, ۲۶(۶): ۱۷۷۷-۱۷۹۰

Momennasab M, Ardakani MS, Rad FD, Dokoohaki R, Dakhesh R, Jaberi A. Quality of Nurses' Communication with Mechanically Ventilated

Patients in a Cardiac Surgery Intensive Care Unit. Invest.

Educ. Enferm. ۲۰۱۹; ۳۷(۲):e۰۲.

تجهیزات و امکانات آموزشی

برنامه پاورپوینت

دسترسی به سامانه نوید

برنامه های نرم افزاری جهت ارایه کلاس مجازی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• ارائه پروژه	۴ نمره
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم	۱۶
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی ترم اول		سال ورودی:	زمان ارائه درس: ترم اول			
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه
۱	طبق برنامه اداره کل آموزش		معرفی درس تعریف اخلاق در پرستاری، جنبه های تاریخی و مبانی نظری اهمیت اخلاق در پرستاری	خانم دکتر پاسیار	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها	پاورپوینت
۲	طبق برنامه اداره کل آموزش		اخلاق در پژوهش، موقعیت های بروز تضاد منافع و راه حل این تضادها	خانم دکتر پاسیار	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها	پاورپوینت
۳	طبق برنامه اداره کل آموزش		اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری	خانم دکتر پاسیار	افلاین در سامانه نوید	پاورپوینت
۴	طبق برنامه اداره کل آموزش		منشور حقوق بیمار، حقوق مددجویان در پرستاری شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق بیمار/مددجو	خانم دکتر مومن نسب	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها	پاورپوینت
۵	طبق برنامه اداره کل آموزش		تصمیم گیری اخلاقی، تنگنای های اخلاقی در پرستاری - کدهای اخلاقی در پرستاری	خانم دکتر مومن نسب	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها	پاورپوینت
۶	طبق برنامه اداره کل آموزش		ارزشهای اخلاقی، حساسیت اخلاقی در پرستاری و نقش آن در پیشگیری از بروز خطا	خانم دکتر مومن نسب	افلاین در سامانه نوید	پاورپوینت
۷	طبق برنامه اداره کل آموزش		ملاحظات اخلاقی بخش های خاص و موضوعات اخلاقی در بخشهای خاص و گروههای آسیب پذیر	خانم دکتر مومن نسب	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها یا سامانه نوید	پاورپوینت
۸	طبق برنامه اداره کل آموزش		مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری مفاهیم قانونی، انواع قصور و نحوه رسیدگی به آنها مسئولیت های قانونی و حرفه ای پرستاران مبتنی بر موازین اخلاقی	خانم مریم نیاکان	کلاس معرفی شده از طرف اداره امور کلاسها	پاورپوینت

توضیح: لطفا در ابتدای ترم نماینده دانشجویان با سرکار خانم نیاکان در مورد تاریخ هشتمین کلاس مورخ ۱۴۰۴/۹/۱. هماهنگ بفرمایند. در صورتی که استاد بزرگوار در تاریخ مذکور تغییر برنامه داشتند یک کلاس جبرانی از قبل با هماهنگی استاد برگزار شود. سرکار خانم نیاکان سوپروایزر محترم آموزشی ۰۹۱۷۳۰۴۲۱۳۵